Adviesmemo

Verzoek tot realiseren besluitvorming inzake de verruimde vermogensnorm bij kwijtschelding

Ten behoeve van	Deelnemers BSR
Onderwerp	Verruimde vermogensnorm kwijtschelding
Bijlagen	2
Naam opsteller	Marianne den Hartog, manager Dienstverlening
Datum	23 september 2022

Advies BSR

1. Besluitvorming te realiseren op basis waarvan:
   a. De vermogensnorm verhoogd wordt met het maximale normbedrag van € 2000,00 bij gehuwden/samenwonenden.
   b. De vermogensnorm verhoogd wordt met het maximale normbedrag van € 1800,00 bij alleenstaande ouders.
   c. De vermogensnorm verhoogd wordt met het maximale normbedrag van € 1500,00 bij alleenstaanden.

2. Te besluiten de regeling in te laten gaan op 1 januari 2023.
3. De besluitvorming vast te leggen in een (gewijzigde) kwijtscheldingsregeling.
4. Besluitvorming per ommegaande te realiseren.

Deze normen komen dus bovenop de reeds bestaande normen zoals geregeld in de uitvoeringsregeling Invorderingswet. (https://maxius.nl/uitvoeringsregeling-invorderingswet-1990/artikel12/lid2)

Beoogd effect

Eenduidige en naar de burger toe uitlegbare dienstverlening.

Aanleiding

De Tweede Kamer heeft in de afgelopen kabinetsperiode drie moties aangenomen over verruiming van de vermogensnorm bij kwijtschelding van de lokale belastingen.

Samengevat is aan het Kabinet gevraagd om (1) een extra financiële vermogensbuffer toe te staan, (2) een simpelere toets te realiseren (3) het verhogen van alle relevante vermogensnormen tot maximaal de vermogensnorm in de Participatiewet.

De minister schrijft in een brief aan de Kamer dat daarvan één motie uitgevoerd wordt. Gemeenten en waterschappen mogen de vermogensnorm met maximaal € 2.000 ophogen. Hiertoe zijn de ‘Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke- en waterschapsbelastingen’ inmiddels aangepast waardoor uitvoering en toepassing van deze regels inmiddels mogelijk is gemaakt.

- *Gevolgen nieuwe regelgeving*

De nieuwe regelgeving is geformuleerd als een ‘kan’ bepaling. Dat betekent dat de afzonderlijke gemeenteraden en het algemeen bestuur Waterschap Rivierenland en GR Avri als deelnemers van de GR BSR verschillend van elkaar zouden kunnen beslissen (let op het eerder genoemde maximum van

€ 2.000,-). Tevens kan gekozen worden voor wel of geen terugwerkende kracht naar 1 januari 2022 ofwel het in laten gaan van de aangepaste regelgeving met ingang van 1 januari 2023.

De bevoegdheid hierover te beslissen is bij wet exclusief voorbehouden aan onze gemeenteraden evenals het algemeen bestuur van het Waterschap Rivierenland en GR Avri en niet aan BSR.

Eenduidigheid in de besluitvorming bij de deelnemers is echter wel noodzakelijk om, los van financiële en uitvoeringsconsequenties in de uitvoeringspraktijk bij BSR, de communicatie naar burgers helder en uitlegbaar te houden.

Argumenten

- *Eenduidigheid in de te hanteren vermogensnorm is belangrijk om duidelijkheid richting de inwoners te kunnen geven.*

Het is moeilijk (lees: niet) uit te leggen aan een inwoner wanneer binnen eenzelfde organisatie (BSR), als uitvoerder van de belastingtaak en als beoordelaar van de kwijtscheldingsverzoeken, verschillende vermogensnormen gehanteerd moeten worden voor de afzonderlijke deelnemers.
In de praktijk zou bij de gecombineerde aanslagoplegging een toewijzing voor de ene deelnemer kunnen betekenen en in een afwijzing voor een andere deelnemer. Dat zal negatief uitstralen op BSR en daarmee op de deelnemer(s).

Het punt van verruimen van de vermogensnorm met eenzelfde bedrag, is als zodanig ook bepleit door de Landelijke Vereniging van Lokale Belastingen (LVLB) in reactie op de internetconsultatie in verband met de concept regelgeving. Helaas is dit punt niet overgenomen in de regelgeving vanwege de autonomie die bij de deelnemer ligt om hierover te beslissen.

- *Uniformiteit in de te hanteren vermogensnorm is noodzakelijk in verband met een efficiënte uitvoering.*

Het hanteren van verschillende vermogensnormen maakt de geautomatiseerde toetsing bij het Inlichtingenbureau (IB) risicovoller in de uitvoering bij BSR, omdat veel noodzakelijk handmatige handelingen nodig zijn met meerkosten tot gevolg.

Daarnaast zal in aansluiting op hetgeen genoemd in argument 1.1, voor wat betreft de toewijzing voor de ene deelnemer en de afwijzing bij de andere, in de praktijk leiden tot twee te verzenden documenten. Enerzijds een toewijzing van kwijtschelding voor de ene deelnemer en anderzijds een afwijzing voor de kwijtschelding van de andere deelnemer. Iets dat zich softwaretechnisch moeilijk tot niet laat inregelen in het geautomatiseerde proces, hetgeen verder onderzoek vraagt.

- *Wanneer de in de regeling gegeven maximale ruimte niet wordt gebruikt zal dat ieder jaar opnieuw tot vragen leiden.*

Voor een inwoner is het niet te begrijpen wanneer de ene gemeente of waterschap de maximale norm hanteert en de andere niet. Het is voer voor jaarlijks terugkerende discussies bij de deelnemer als ook binnen BSR en richting de inwoner.

- *De werkzaamheden in verband met de beoordeling van de kwijtscheldingsverzoeken 2022 heeft voor het overgrote deel reeds plaatsgevonden.*

Het overgrote deel van de inwoners heeft reeds uitsluitsel gekregen over hun kwijtscheldingsverzoek 2022. Terugwerkende kracht naar 1 januari 2022 betekent dat een deel van het werk overnieuw gedaan moet voor die inwoners die in de eerste beoordeling net buiten de boot gevallen zijn. Dat betekent dat een deel van het werk opnieuw moet hetgeen kosten met zich meebrengt. Bovendien moeten er aanpassingen gedaan worden in de software hetgeen niet uitvoerbaar is.

- *In de afzonderlijke begrotingen van de deelnemers is geen rekening gehouden met de extra te verlenen kwijtschelding.*

De misgelopen opbrengsten vanuit de extra te verlenen kwijtschelding blijven ongedekt.

- *In verband met het proces rondom het geautomatiseerd toetsen bij het Inlichtingenbureau is snel duidelijkheid nodig.*

De door het Inlichtingenbureau te toetsen bestanden dienen eind oktober aan het Inlichtingenbureau te worden aangeboden om de inwoners, die het betreft, in januari 2023 te kunnen berichten over het al dan niet toekennen van kwijtschelding. Bij die toetsing is het van belang duidelijk te hebben over de te hanteren vermogensnorm.

Kanttekeningen

- *Besluitvorming is van de deelnemer en niet van BSR*

BSR adviseert haar deelnemers omwille van de uitvoering en vanwege het uitlegbaar houden van regelingen aan de inwoner om tot eenduidige besluitvorming te komen.

Risico's

- *Niet alle deelnemers gaan mee met het advies van BSR.*

Wanneer in afwijking van het advies besloten wordt, zal BSR minder efficiënt kunnen werken en meer tijd en kosten maken in verband met extra interne controles, het geven van extra uitleg en extra brieven moeten versturen. BSR maakt immers gebruik van gecombineerde aanslagen. Het is in dat geval niet mogelijk om efficiënt kwijtscheldingsverzoeken af te handelen. Het is daarbij aan de burger niet uit te leggen, dat hij voor één aanslag twee verschillende kwijtscheldingsuitspraken kan ontvangen. Deelnemers zullen naar alle waarschijnlijkheid ook zelf vaker benaderd gaan worden door inwoners met vragen over het gekozen beleid.

- *Het vertrouwen van de burger in de overheid kan meer beschadigen.*

Voor de burger zal de regeling als een overheidsregeling gezien worden. Eenduidigheid in de uitvoering en het inzetten op maximale verruiming is ook daarom zeer wenselijk. Verschillen in het hanteren van een lagere vermogensnorm zou kunnen voelen als ongelijke behandeling.

- *Aanpassingen in de software zijn nodig wanneer voor verschillende vermogensnormen gekozen wordt.*

Het is nog onduidelijk in hoeverre een dergelijke aanpassing/inrichting van de software mogelijk is, waarbij het zeer waarschijnlijk is dat dit niet mogelijk is, te lang op zich laat wachten en aanzienlijke kosten met zich mee zal brengen.

- *De berichtgeving over de toe- of afwijzing van de kwijtschelding vertraagd.*

Hoe langer er onduidelijkheid is over de te hanteren vermogensnorm hoe veel later burgers bericht ontvangen over de toe- of afwijzing van hun verzoek.

Financiële gevolgen

Hier dient onderscheid gemaakt te worden in de financiële gevolgen voor enerzijds de deelnemers en anderzijds de financiële gevolgen vanuit een andere uitvoeringslast voor BSR.

In het geval van de deelnemers zal sprake zijn van gederfde belastinginkomsten, doordat vanwege de verruimde vermogensnorm, meer kwijtschelding verleend wordt. Dit laat zich oplossen door de extra te verlenen kwijtschelding te verdisconteren in de tariefstelling van de kwijt te schelden belastingen. Uiteraard is deze afweging aan de deelnemer.

Op basis van de behandelde kwijtscheldingsverzoeken over belastingjaar 2021 evenals de toetsing bij het Inlichtingenbureau over 2021 is gerekend met het toepassen van de verhoogde vermogensnormen zoals voorgesteld. Op basis van deze cijfers zal er naar verwachting BSR breed circa € 141.000,- meer kwijtschelding worden verleend dan op basis van de huidige vermogensnormen, zie bijlage. (Let op: dit is op basis van de kwijtscheldingsverzoeken over 2021 en op basis van de toetsingsgegevens van het Inlichtingenbureau over 2021. De exacte impact vooraf niet exact vast te stellen omdat dit volledig afhankelijk is van de daadwerkelijke vermogens op het toets moment van de aanvraag kwijtschelding)

Voor wat betreft de uitvoeringslasten BSR zal maximale harmonisatie bijdragen aan een efficiënte uitvoering van de belastingtaak voor de deelnemer en vooral aan begrip bij de inwoner.
Wanneer afwijkend wordt beslist zal per deelnemer bekeken moeten worden wat het afwijken van dit advies betekent in de uitvoering van BSR en welke kosten dat met zich meebrengt. Deze kosten zullen als meerwerk in rekening worden gebracht.

Vervolg

1. De accounthouders van de deelnemers informeren de betrokken bestuurder(s) over deze adviesmemo en maken afspraken over hoe de noodzakelijke besluitvorming voor te bereiden en zo spoedig mogelijk in routing te brengen.
2. De deelnemers informeren BSR over de voortgang en de inhoud van het ter besluitvorming voor te leggen stuk.
3. Na besluitvorming ontvangt BSR een afschrift van de (gewijzigde) kwijtscheldingsregeling.